

ת"ד 3663/05/17 - מדינת ישראל נגד מיאדה כמאל

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

12 פברואר 2020

ת"ד 3663-05-17 מדינת ישראל נ' כמאל

לפני כבוד השופט, סגנית הנשיא טל תדמור-זמיר
המאשימה מדינת ישראל

נגד הנאשמת
מיאדה כמאל

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד חני דגן

הנאשמת - נוכחת

ב"כ הנאשמת - עו"ד יאיר סטולר

בנה של המנוחה - מר ע"ר

[פרוטוקול הושמט]

הכרעת דין

כמצוות סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, הריני מודיעה כי החלטתי לזכות את הנאשמת מהעבירות שיוחסו לה בכתב האישום.

כתב האישום

1. מעובדות כתב האישום עולה כי בתאריך 18.6.12 סמוך לשעה 13:30 נהגה הנאשמת ברכב פרטי (להלן: "הרכב") בשדרות רוטשילד בחיפה, כשהיא נוסעת בנתיב השמאלי מתוך שני נתיבים, בכביש דו מסלולי, מופרד על ידי שטח הפרדה בנוי והגיעה אל מול מרפאת "לין". עוד נטען בכתב האישום כי הכביש היה תקין, יבש, שדה ראיה פתוח לפניו למרחק של 50 מטרים ובמקום היה מסומן מעבר חציה שנראה היטב לעין (להלן: "מעבר החציה"). באותה

עת, פלונית ז"ל, ילידת 1918 (להלן: "הולכת הרגל" או "המנוחה"), חצתה את הכביש במעבר החציה, מימין לשמאל כיוון נסיעת הנאשמת.

נטען בכתב האישום כי הנאשמת נהגה ברשלנות, לא הבחינה במועד בהולכת הרגל, לא אפשרה לה להשלים את חציית המעבר בבטחה ולאחר שהולכת הרגל הספיקה לעבור 5 מטרים ממעבר החציה, פגעה בה והפילה אותה לכביש. כתוצאה מהתאונה הולכת הרגל נחבלה חבלות של ממש, שהתבטאו בשבר מרוסק בעצם הזרוע הימנית, שבר בכתף הימנית, שבר באספקט אחורי של צלעות 2-8 משמאל, שבר באספקט קדמי של צלע 6 מימין ומספר שברים של עצם הירך. הולכת הרגל אף הועברה לשיקום בבית החולים 'פלימן'.

העבירות שיוחסו לנאשמת - סיכון הולך רגל במעבר חציה בנסיבות מחמירות, נהיגה רשלנית והתנהגות שגרמה חבלה של ממש לגוף.

השתלשלות ההליכים ותשובת הנאשמת לאישום

2. כתב האישום הוגש על ידי התביעה המשטרית כמעט חמש שנים לאחר התאונה (חודש לפני תום תקופת ההתיישנות) ובין לבין, הולכת הרגל נפטרה. לאחר הגשת כתב האישום, במהלך הידברות בין הצדדים, התיק הועבר לפרקליטות, כדי לבחון אם קיים קשר סיבתי בין מותה של הולכת הרגל ובין התאונה. כך נדחה הדיון מעת לעת ולאחר 10 חודשים נמצא כי אין קשר סיבתי בין התאונה ובין מותה המאוחר של המנוחה והתיק הוחזר לטיפול התביעה המשטרית.

3. כי כך, הנאשמת השיבה לאישום. בתשובה לאישום הנאשמת הודתה בנהיגה בזמן במקום ולא חלקה על תוצאות התאונה. עם זאת, הנאשמת כפרה באחריות לתאונה וטענה שהיא נסעה באור ירוק בעוד הולכת הרגל והמטפלת שלה חצו את הכביש ברמזור אדום ולכן מדובר בתאונה בלתי נמנעת.

4. נוכח תשובת הנאשמת לאישום, נקבע מועד לשמיעת ראיות ולאחר שמיעתם של 3 מעדי התביעה נדחה הדיון כדי לאפשר העדת 2 עדים נוספים שלא התייצבו לדיון הראשון. בפתח הדיון השני שנקבע לשמיעת ראיות, ביקשה המאשימה לתקן את כתב האישום על ידי הוספת עדת תביעה נוספת ולדחות את הדיון פעם נוספת, כדי לאפשר לפרקליטות לשוב ולבחון את הקשר הסיבתי בין התאונה ובין מותה של המנוחה, בעקבות מסמכים חדשים שהמציא בנה של המנוחה.

בית המשפט נעתר לבקשה בחלקה (ראו החלטה מיום 17.3.19) וביום 31.3.19 הודיעה המאשימה כי היא תמשיך לנהל את התיק. עם זאת, הדיון שוב נדחה, פעם כדי לשמוע את עדותו של הבוחן, פעם כדי לשמוע את עדותו של גובה הודעת המנוחה ופעם לאחר שהתברר שב"כ הנאשמת שכח להעביר למאשימה את חוות דעת הבוחן מטעם הנאשמת.

בסופו של יום שמיעת הראיות הסתיימה אך ביום 1.1.20.

השאלות שבמחלוקת ואלה שלא

5. לאחר ששמעתי את העדויות, בחנתי את הראיות ועיינתי בסיכומי הצדדים, מצאתי כי **הצדדים אינם חלוקים על העובדות הבאות:**

- * עצם התרחשות התאונה.
- * הולכת הרגל חצתה את הכביש מימין לשמאל כיוון נסיעת הנאשמת, כשהיא מלווה במטפלת.
- * המטפלת לא נפגעה בתאונה ואילו הולכת הרגל נחבלה חבלות של ממש, כמפורט בכתב האישום.

המחלוקת בין הצדדים נסובה בעיקר על השאלות הבאות:

- * קבילות הודעתה של המנוחה.
- * אופן התרחשות התאונה.
- * שדה הראיה שהיה לנאשמת ביחס להולכת הרגל.
- * אחריותה של הנאשמת לתאונה והאם מדובר בתאונה נמנעת או בלתי נמנעת.

אדון להלן בשאלות שבמחלוקת, תוך ניתוח הראיות הרלבנטיות.

קבילות הודעתה של המנוחה

6. סעיף 10 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: "הפקודה") קובע:

"עדות על אמרה שאמר אדם שנעשה בו, לפי הטענה, מעשה אלימות, והאמרה נוגעת לאותו מעשה או לנסיבות - לואי שלו, תהא קבילה אף אם האדם שאמר אותה אינו נוכח כעד ואף אין להביאו למשפט משום שהוא נפטר או תשוש או חולה או נעדר מן הארץ, ובלבד שנתקיימה באותה אמרה אחת מאלה:

(1) היא נאמרה בשעת מעשה האלימות, או בסמוך לאחריו, או לאחר שהיתה לו ההזדמנות הראשונה להתאונן עליו;

(2) היא נוגעת למעשה האלימות לפי סדר האירועים עד כדי היותה חוליה בשלשלת הנסיבות הקשורות במישרין לביצוע העבירה;

(3) היא נאמרה בשעה שהוא היה גוסס, או האמין שהוא גוסס, בעקבו של מעשה האלימות".

7. אשר לשאלה אם תאונת דרכים מהווה "מעשה אלימות" כמשמעותו בחוק, זו נדונה על ידי בהרחבה בתיק ת"ד 5285-07-13 **מדינת ישראל נ' הרשקוביץ** (החלטה מיום 10.11.15), שם קבעתי כי תאונת דרכים נכנסת לקטגוריה של עבירות חבלה או אלימות ולכן מהווה "מעשה אלימות" (כן ראו לעניין זה החלטתו של כבוד השופט א.

שור בת"ד (תעבורה ת"א) 13719-12-17 **מדינת ישראל נ' גלינה יולמן** (28.4.19).

8. עתה אבחן אם הודעת המנוחה עומדת בתנאיו של ס"ק (1) לסעיף 10 לפקודה, הוא הסעיף הרלבנטי לענייניו.

כאמור, המחוקק מאפשר לקבל אמרה של עד אף אם הוא אינו מעיד בבית המשפט, בתנאי שהאמרה נאמרה בשעת מעשה האלימות, או בסמוך לאחריו, או לאחר שהיתה לעד הזדמנות ראשונה להתאונן עליו. הפסיקה בישראל הכירה בקבילותה של אמרת נפטר, כחריג לכלל הפוסל עדות מפי השמועה, בנסיבות שבהן קיימת מידה גבוהה של הסתברות בדבר נכונות העובדות הנכללות באמרה (ראו לענין זה ספרו של יעקב קדמי, על הראיות (חלק שני, 2009) (להלן: "**קדמי**") בעמ' 573). הטעם לקבילות האמרה נעוץ בקיומה של "זיקה מקשרת" בין מעשה האלימות לבין האמרה, אשר יש בה לסלק את החשש שמא האמרה כוזבת. זיקה כזו יכולה, על פי טיבה, להתקיים רק מקום שיש "סמיכות זמנים" בין מעשה האלימות לבין האמרה, באופן שהאמרה נעשית תחת השפעתו של מעשה האלימות, על מנת למנוע את החשש שמא העד הושפע שלא לומר אמת (ראו קדמי בעמודים 619-623; ע"פ 171/81 **פיטוסי נ' מדינת ישראל** (26.11.81); ע"פ 3737/91 **חיר נ' מדינת ישראל** (14.5.92)).

9. עיון בפסיקת הערכאות הדיוניות מלמד כי השאלה אימתי האמרה תחשב כאמרה שניתנה "בסמוך לאחר" מעשה האלימות, תלויה בנסיבות הספציפיות של המקרה (ראו למשל, ת"ד (נצ') 6682-08-11 **מדינת ישראל נ' פורטל** (2.11.14), שם נקבע כי אמרה שנגבתה 3 חודשים לאחר התרחשות התאונה, מנתקת את דרישת הספונטאניות באופן מוחלט, מעלה חשש בדבר האותנטיות שלה ולכן אין לקבלה כראיה; כן ראו עפ"ת (מחוזי ת"א) 40922-03-12 **נבון נ' מדינת ישראל** (5.4.12), שם אושרה קביעת בית המשפט קמא כי הודעה שנגבתה יום לאחר התרחשות התאונה אינה מקיימת את הוראות סעיף 10 (1) לפקודה, כיוון שלא ניתנה ב"הזדמנות הראשונה").

10. **בענייניו**, בחינת המועדים מלמדת כי תאונת הדרכים התרחשה ביום 18.6.12. כתב האישום אינו מציין את מועד אשפוזה של המנוחה, ברם עיון במסמכים הרפואיים (**ת/16**) מלמד כי המנוחה שוחררה מבית החולים ביום 28.6.12 למרכז הרפואי גריאטרי פלימן. הודעת המנוחה נגבתה ביום 27.7.12 בבית אבות 'כיפת הזהב' בחיפה, קרי, בחלוף חודש וחצי מיום התאונה, וכחודש לאחר שחרורה מאשפוז בבית החולים. לדידי, בנסיבות אלה, לא ניתן לקבוע שהודעת המנוחה ניתנה בהזדמנות הראשונה. אסביר.

מר ריימונד חורי (להלן: "**הבוחן**") העיד שלא גבה עדות מהולכת הרגל ביום התאונה, שכן היא הייתה מחוסרת הכרה. לאחר מכן הוא התקשר פעמיים - שלוש בזמן שהמנוחה היתה מאושפזת, כדי לבדוק אם ניתן לגבות ממנה הודעה, אבל "אמרו לי שהיא מבולבלת וכל הדברים האלה". מעדות הבוחן עולה כי בנה של המנוחה הוא שאמר לו לפחות בשתי הזדמנויות שהמנוחה מבולבלת (עמ' 35 לפרוט' בש' 21-28) וכלשונו, "ראיתי לנכון לא לגבות ממנה עדות במצב כזה שהבן אומר" (עמ' 36 לפרוט' בש' 1-2).

עיון בת/8 - מזכר שערך הבוחן ביום 17.7.12 - מעלה כי בנה של המנוחה הוא שהתקשר לבוחן כדי לברר מדוע

המטפלת טרם נחקרה ובאותה הזדמנות שאל אותו הבוחן מה עם אמו והבן השיב שהיא בבית אבות ומבולבלת. מהמסמכים **ת/16** (גיליון קבלה למחלקת כירורגיה) עולה כי עם הגיעה לבית החולים, הולכת הרגל התקבלה לחדר הולם ואז חלה התדרדרות נשימתית והיא הונשמה. עם זאת, בהמשך היא חזרה להכרה מלאה ונמצא כי היא ערנית ומתמצאת לעניין. קרי, ניתן היה לגבות את עדותה עם חזרתה להכרה, כיומיים לאחר התאונה או לכל הפחות לברר אצל רופא בבית החולים אם ניתן לעשות זאת, ולא להמתין עד שבנה יחליט מתי היא כשירה למסור עדות.

רס"ב מטאנס רשיד, גובה הודעת המנוחה, העיד כי המנוחה העידה בנוכחות בנה, אך לא זכר מה היה מצבה (עמ' 47 לפרוט' בש' 22-6). **בחקירה נגדית** השיב כי הוא אינו יודע מדוע המנוחה נחקרה כעבור חודש וחצי, אינו זוכר אם קיבל אישור מרופא על מצבה טרם גביית העדות ולו היה מבחין שלא ניתן לגבות ממנה עדות, הוא לא היה גובה אותה (עמ' 47 לפרוט' בש' 25-30).

11. בהתחשב במכלול הנסיבות - חלוף הזמן מאז התאונה ומאז שחרורה של המנוחה מבית החולים, מבלי שניתן לכך הסבר מניח את הדעת; נוכחותו של בנה בעת גביית ההודעה; ומעורבותו של הבן בחקירה - אני סבורה כי נשמט הבסיס תחת ההנחה כי דברי המנוחה בהודעתה הם דברים ספונטאניים ואותנטיים. הדעת נותנת שבמהלך חודש וחצי, שבהם היתה המנוחה מצויה בטיפולים כתוצאה מהתאונה, היא דיברה עם אחרים על האירוע, יכולה היתה לחשוב עליו ולשחזר את נסיבותיו שוב ושוב ובכך להפוך את הודעתה מאי־מרה ספונטאנית לאי־מרה מחושבת.

12. ויודגש - בית המשפט אינו מביע התייחסות או דעה באשר לאמיתות או אי אמיתות תוכן האמרה, אלא שלדידי, בנסיבות הקיימות עומדת להגנה זכות לגיטימית להעמיד את גרסת המנוחה במבחן של חקירה נגדית והתרשמות בפני בית המשפט. זכות זו, בנסיבות האובייקטיביות שנוצרו, נמנעה ממנה. כן אני ערה למגמה בדבר המעבר משיקולי קבילות לשיקולי משקל, אולם בנסיבות הפרטניות של תיק זה, דומני שאין מנוס מלקבוע כי מחסום הקבילות גבוה דיו כדי למנוע קבלת ההודעה של המנוחה.

על כן, אני קובעת כי הודעתה של המנוחה אינה קבילה כראיה בתיק דנן.

אופן התרחשות התאונה

הראיות הרלבנטיות להכרעה בשאלה כיצד התרחשה התאונה הן עדויותיהם של שני עדי ראיה לתאונה (מר אלכסנדר לגוטו וגב' שרה אברהם), עדותה של המטפלת ועדותו של הבוחן, אל מול עדותה של הנאשמת. אביא להלן את החלקים הרלבנטיים באותן עדויות.

13. **מר אלכסנדר לגוטו** (להלן: "**אלכסנדר**"), עד ראיה לתאונה, מסר הודעה יום למחרת התאונה (**ת/3**) והודעתו הוגשה כתחליף לעדות ראשית. בהודעתו מסר כי ביום 18.6.12 בשעה 13:15 הוא הלך בשדרות רוטשילד ורצה לחצות את הכביש לכיוון מרפאת לין. הרמזור של הולכי הרגל התחלף לאדום, הוא נעמד, ושם לב שאשה מבוגרת שעמדה לידו יחד עם המטפלת שלה, עובדת זרה, לא נעצרו והחלו לחצות את הכביש באדום. רכב שהגיע משמאל

בנתיב הימני כנראה ראה את הולכות הרגל והאט, "ובנתיב השמאלי הגיע סוזוקי שכנראה הרכב בנתיב הימני הסתיר לו ולא ראה והמשיך בנסיעה והוא פגע בעיקר באשה המבוגרת...". הולכת הרגל הייתה מתחת לרכב הפוגע, הוא אמר לנהגת לזוז קצת אחורה וכשהיא זזה, הוא ראה את האישה.

לשאלות החוקר אלכסנדר השיב שהאישה המבוגרת החזיקה מקל הליכה ושהיא והמטפלת "חצו בהליכה די מהירה כשהמטפלת די מושכת את האישה המבוגרת". כן מסר שהיה אור אדום ברמזור, הרבה אנשים חיכו משני צדי המעבר ורק המטפלת והזקנה חצו את הכביש. אלכסנדר ציין כי הוא אינו מכיר מי מהמעורבים בתאונה.

בבית המשפט אלכסנדר העיד כי התאונה התרחשה לנגד עיניו, במרחק של כ-20-10 מ' ממנו. כן העיד שהתאונה אירעה בנתיב השמאלי, כאשר המטפלת היתה ראשונה והולכת הרגל מאחוריה, כלשונו: "היא ממש משכה אותה ככה בכוח. הם ראו את האור האדום להולכי רגל ורצו לעבור את הכביש" (עמ' 13 לפרוט' בש' 11-20).

בחקירה נגדית אלכסנדר חזר על גרסתו, כפי שנמסרה בהודעתו ת/3, וכל שהוסיף הוא שהולכת הרגל והמטפלת החלו לחצות את המעבר באור אדום מלא (מעמ' 13 לפרוט' בש' 23 עד עמ' 14 בש' 20).

14. **גב' שרה אברהם** (להלן: "**שרה**") היא עדת ראייה נוספת, שאף היא אינה מכירה מי מהמעורבים בתאונה. **שרה העידה** שהיא חצתה את מעבר החציה ברמזור ירוק, לכיוון מרפאת לין. לקראת סוף החציה האור התחלף לאדום, היא ואחותה עמדו על המדרכה, דיברו ביניהן ופתאום שמעו "בום" והיא ראתה שהמבוגרת והמטפלת שלה חצו באור אדום, "כי האור התחלף כשהיינו בסוף המדרכה כבר. היה אוטו אחד שאולי קצת האט אבל האוטו השני האדום שפגע בגברת לא הספיק לראות מה קורה, זה היה אור ירוק בשבילו". שרה ציינה כי כאב לה לראות איך המטפלת העבירה את הולכת הרגל באור אדום וכאב לה על הנהגת, שלא היתה אשמה (עמ' 15 לפרוט' בש' 15-22).

לשאלות התובעת שרה השיבה כי היא יודעת שהולכת הרגל והמטפלת חצו באדום, כיוון שהיא ואחותה הגיעו לסוף המעבר לאחר שהרמזור התחלף, היא עוד עמדה לדבר עם אחותה, והולכת הרגל והמטפלת הגיעו לנתיב השמאלי (מעמ' 15 לפרוט' בש' 23 עד עמ' 16 בש' 20). כן העידה כי הרכב הלבן לא עצר, אלא האט קצת ועצר רק אחרי מעבר החציה כדי לראות מה קרה. כשנשאלה אם הרכב הלבן סטה ימינה, השיבה: "לא סטה, למה שיסטה. לא סטה. לא זוכרת דבר כזה" וכשהוטח בה שזה מה שהיא מסרה במשטרה, אמרה: "לא זוכרת דבר כזה. לאן יסטה ימינה? לאן, למדרכה?" (עמ' 16 לפרוט' בש' 21-32).

15. הן אלכסנדר והן שרה הותירו בי רושם של עדים מהימנים. שניהם אינם מכירים מי מהמעורבים בתאונה ומכאן שהם אינם בעלי עניין בתאונה, אלא עוברי אורח, שנקלעו למקום באקראי, גילו אזרחות טובה ומסרו את פרטיהם, כי חשבו שיוכלו לסייע בחקר האמת. עדויותיהם של השניים אף תואמות זו את זו ותומכות זו את זו ולדידי יש בכך כדי לחזק את המהימנות של כל אחד מהם בנפרד. עדותו של אלכסנדר לא נסתרה בחקירה נגדית ושרה כלל לא נחקרה בחקירה נגדית, מכאן שמהימנותה אינה שנויה במחלוקת. עדויותיהם של אלכסנדר ושרה אף עולות בקנה אחד עם הממצאים בשטח, שעליהם ארחיב בהמשך. על כן, אני מאמצת את עדויותיהם של אלכסנדר ושרה ורואה ליתן להן את מלוא המשקל הראייתי.

16. **גב' מ"ג** (להלן: "**המטפלת**") **העידה** בבית המשפט באמצעות מתורגמן לשפה האנגלית. בעדותה מסרה כי ביום האירוע היא והמעסיקה שלה חזרו מהסופר והתכוונו לחצות את הכביש לצד השני. היה אור אדום ברמזור והולכת הרגל אמרה שהיא עייפה, אז היא הציעה לה לשבת בינתיים. כשהאור ברמזור התחלף לירוק, היא אמרה לה לקום, הן החלו לחצות, ושניים שלושה פסים לבנים לפני שהגיעו לצד השני, האור התחלף לאדום. היא ראתה שכל המכוניות נעצרו ואז הגיעה הנאשמת ופגעה בהן. היא הלכה קצת יותר מהר מהולכת הרגל והיד הימנית, שבה החזיקה אותה, השתחררה כשהמכונית פגעה בהולכת הרגל. היא הסתכלה וראתה את הולכת הרגל מתחת למכונית ואז הגיע אמבולנס והן נסעו לבית החולים רמב"ם (מעמ' 23 לפרוט' בש' 23 עד עמ' 24 בש' 7)

לשאלות התובעת המטפלת השיבה שכשהן החלו לחצות את מעבר החציה, האור ברמזור היה ירוק. כן סימנה, לבקשת התובעת, את מיקום הפגיעה בהולכת הרגל על תמונה מס' 11 בלוח התצלומים ת/12 (באמצע התיב השמאלי) והעידה כי הולכת הרגל היתה על הכביש, מתחת למכונית, לאחר שהמכונית גררה אותה. המטפלת העידה כי כשהן החלו לחצות, כל הרכבים עצרו וציינה שהן עברו לאט, כי הולכת הרגל היתה חולה (מעמ' 24 לפרוט' בש' 10 עד עמ' 25 בש' 30).

בחקירה נגדית המטפלת אישרה שמסרה הודעה במשטרה כחודש לאחר התאונה וציינה שבעלה נכח איתה בחקירה (עמ' 26 לפרוט' בש' 16-21). כן העידה שהספסל שרואים בתמונה מס' 10 בת/12 זה הספסל שעליו ישבה הולכת הרגל כשהרמזור התחלף לירוק, היא עזרה להולכת הרגל לקום ולקח להן דקה-שתיים להגיע למעבר החציה, כי הולכת הרגל איטית (מעמ' 26 לפרוט' בש' 24 עד עמ' 27 בש' 5). המטפלת אישרה שהולכת הרגל החזיקה מקל ביד ימין והעידה שהיא זקוקה לעזרה בהליכה וכלשונה: "בשביל ללכת אני צריכה להחזיק אותה" (עמ' 27 לפרוט' בש' 8-11). המטפלת העידה שכשהן היו קרובות לרמזור הבא, הרמזור התחלף לאדום וכשנשאלה כיצד זה הרכב לא פגע בה, הסבירה כי היא ראתה אותו מגיע בנסיעה, ניסתה להאיץ בהולכת הרגל ו"לא הרגשתי שהיד שלי עזבה אותה" (עמ' 27 לפרוט' בש' 12-30). בהמשך העידה שכל הרכבים עצרו, למעט רכבה של הנאשמת, שהיה בנסיעה רצופה וכשהתבקשה לדייק, אמרה: "כשהתחלנו לחצות היה אור ירוק ברמזור שלנו, ראיתי את כל הרכבים עצרו. הרכב בנתיב הימני עמד. הרכבים בנתיב השמאלי עצרו לפני החץ שמסומן על הכביש. לשאלת בית המשפט איך הרכב פגע בנו אם הם עצרו, אני משיבה שהוא עמד פה וכשאנחנו הגענו לאיפה שסימנתי זה מה שאני חושבת שהוא נסע" (עמ' 28 לפרוט' בש' 1-28).

בחקירה חוזרת, כשהתבקשה לשוב ולהבהיר אם רכבה של הנאשמת היה בעצירה או בנסיעה, המטפלת העידה "הוא עצר אבל ראיתי שהיא נוסעת, בזמן שאנחנו עוברים ... קודם עמדה קצת יותר רחוק ואז התחילה לנסוע" (עמ' 29 לפרוט' בש' 2-9).

17. עדותה של המטפלת הותירה בי רישום של עדות מבולבלת, שמטרתה למזער את חלקה שלה באירוע התאונה. עדותה של המטפלת אף היתה רוויה בסתירות פנימיות וחיצוניות. כך למשל, פעם העידה שרכבה של הנאשמת היה בעצירה ופעם העידה ש"ראתה אותו מגיע" ולכן האיצה בהולכת הרגל לסיים את החציה. כך, המטפלת העידה שתמכה את הולכת הרגל משמאלה ובאותה נשימה העידה שהלכה צעד לפניה, ולא הרגישה שידה "עזבה אותה" כשהרכב פגע בה. עדותה של המטפלת אף אינה מתיישבת עם עדויותיהם של העדים הניטרליים, שהעידו שהיא והולכת הרגל החלו

את החציה כשברמזור היה אור אדום ושכלי הרכב שהגיעו משמאלן היו בנסיעה ולא בעצירה. זה המקום להזכיר כי, שלא כמו עדי הראיה, המטפלת אינה עדה ניטרלית. יש לה עניין בתאונה, שלא לומר חלק בה, ולדידי יש בכך כדי להשליך על מהימנותה ולכרסם בה.

18. אשר להודעה שמסרה המטפלת במשטרה (נ/1) - ב"כ הנאשמת אמנם הגיש את ההודעה, מתוך חשש שמא דבריה של המטפלת לא תורגמו כדבעי (ראו עמ' 26 לפרוט' בש' 11-12), ברם לא התייחס להודעה בסיכומיו ולא ביקש להצביע על סתירות בינה ובין העדות שנמסרה בבית המשפט. עיון בהודעה מלמד כי היא כמעט זהה לעדותה של המטפלת בבית המשפט וככל שיש בה פרטים שלא נזכרו בעדות, אזי מדובר בפרטים שאינם מהווים את ליבת האירוע, אלא נוגעים למסגרת שמסביב.

19. **מר ריימונד חורי** שימש בעת הרלבנטית כבוחן תאונות דרכים במשטרת חיפה (להלן: "**הבוחן**") והוא שהגיע לשטח כדי לחקור את התאונה. עיון במסמכים שהוא ערך מעלה כי לא נמצאו סימני בלימה במקום והממצאים מסתכמים בניגוב אבק על מכסה המנוע של הרכב ובכתם דם שנמצא במרחק של כ-6-7 מטרים ממעבר החציה (ראו **דו"ח הבוחן (ת/4); התרשים (ת/10); הסקיצה (ת/11); ולוח התצלומים (ת/12)**). על סמך הממצאים והצבעת הנאשמת קבע הבוחן כי הולכת הרגל הספיקה לעבור כשלושת רבעי חזית הרכב עד הפגיעה בה.

בבית המשפט הבוחן העיד כי לפי החישובים שלו הולכת הרגל חצתה 2.85 מטרים ממעבר החציה באור ירוק ובנקודה זו הנאשמת החלה לנסוע (עמ' 36 לפרוט' בש' 7-22). כן העיד שהמטפלת השלימה את החציה והייתה על אי התנועה כשהולכת הרגל נפגעה (עמ' 36 לפרוט' בש' 24 ועמ' 37 לפרוט' בש' 1-2).

בחקירה נגדית הבוחן העיד כי לפי גרסת הנאשמת עצמה היא הייתה במצב עמידה לפני קו העצירה והחלה לנסוע. כן העיד: "ומה שראיתי כי הרכב שלה לא הוזז לאחר התאונה" ומכאן קבע כי גרסת הנאשמת מתיישבת עם המיקום שבו נעצר הרכב לאחר התאונה. הבוחן הסביר כי מצא לאמץ את עדות הנאשמת ולא את עדויות עדי הראיה, "כי אני כבוחן ראיתי את התיק ובחנתי את התיק, לא לוקח את העדות של העד הזה כאמינה כמו עדות הנהגת, כי העד שעומד על אי התנועה רואה מה שקרה אבל הוא בן אדם, זה לא במדויק במאה אחוז כמו גרסת הנהגת שאומרת הייתי בעצירה והתחלתי לנסוע" (מעמ' 39 לפרוט' בש' 25 עד עמ' 40 בש' 7). בהמשך הבוחן העיד כי "בהרבה מקרים העד לא מרוכז כמו הנהגת" וכי "העדים האלה שאתה מתייחס אליהם כל הזמן, העדויות שלהם לא אמיתיות כמו של הנהגת" (עמ' 41 לפרוט' בש' 9-11; עמ' 43 לפרוט' בש' 3-5). הבוחן התבקש לעשות חישוב הטלה, כדי לקבוע את מהירות נסיעת הנאשמת, ברם העיד שהוא אינו יודע לעשות חישוב הטלה, כיוון שהוא אף פעם לא עשה בנוסחה הזו שימוש (מעמ' 40 לפרוט' בש' 23 עד עמ' 41 בש' 2).

בהתייחס לשחזור, הבוחן העיד כי את השחזור המאוחר (ת/7) ערך כדי לאמת את מסקנותיו בשחזור הראשון (ת/6) (עמ' 42 לפרוט' בש' 16-29) (אתייחס לשחזור בהרחבה בהמשך).

20. עדותו של הבוחן הותירה בי רושם של עדות שאינה מקצועית. הבוחן בחר להתעלם מעדויותיהם של שני עדי ראיה ניטרליים ולדבוק בגרסתה הראשונית של הנאשמת והסבריו לכך לא זו בלבד שאינם מניחים את הדעת, אלא שהם

אף אינם מתיישבים עם ההיגיון הסביר. אני סבורה כי לא ניתן לקבוע באופן מוחלט שהולך רגל שמבקש לחצות מעבר חציה מרוכז פחות מנהג שנוהג באותו מקום, ודאי שלא ניתן לקבוע כי משקלה של עדותו פחות ממשקל עדותה של הנאשמת. ההיפך הוא הנכון. כפי שצינתי לעיל, עדויותיהם של עדי הראיה הניטרליים, שאינם בעלי עניין בתאונה, הותירו בי רושם של עדויות מהימנות, שאף עולות בקנה אחד עם גרסתה של הנאשמת בבית המשפט ועם הממצאים בשטח. בהקשר זה רואה לציין כי הבוחן אמנם העיד ש"הנזקים מתאימים לתחילת נסיעה ולא לנסיעה רציפה", ברם לא הסביר או נימק מדוע. הבוחן אף יצא מנקודת הנחה כי רכבה של הנאשמת לא הוזז לאחר התאונה, כאשר כלל העדים (עדי הראיה, המטפלת והנאשמת עצמה) העידו כי הנאשמת הזיזה את רכבה לאחור, שכן הולכת הרגל שכבה מתחת לרכב. ועוד - לקביעתו של הבוחן כי המטפלת השלימה את החציה והייתה על אי התנועה כשהולכת הרגל נפגעה, אין תימוכין או אחיזה בחומר הראיות, אף לא בעדותה של המטפלת עצמה. הרושם שנוצר בי לאחר עדותו של הבוחן הוא שהוא גיבש את מסקנותיו בהתאם לתוצאה שאליה הוא רצה להגיע. קרי, הוא קבע שהנאשמת אחראית לתאונה כבר בהגיעו למקום וטוה סביב הקביעה האמורה את חישוביו ומסקנותיו, תוך התעלמות מראיות מהותיות שהיו לנגד עיניו.

מכאן אפנה לבחון את גרסת הנאשמת.

21. גרסתה הראשונה של הנאשמת באה לידי ביטוי בדו"ח הפעולה 1/ת, שערכה רס"מ שני עשור - השוטרת שהגיעה ראשונה למקום התאונה. בדו"ח צוין כי הנאשמת מסרה ש"נהגה בנתיב השמאלי מבין שניים מכיוון רוטשילד למגינים כללי והיה בכיוון נסיעתה אור ירוק ברמזור".

הודעתה של הנאשמת במשטרה נגבתה כשעתיים לאחר התאונה (13/ת) ובה היא מסרה כי השתלבה בנתיב השמאלי בשדרות רוטשילד וכשהתקרבה לרמזור מול קופת חולים לין, הרמזור היה אדום, היא עצרה ראשונה לפני קו העצירה וראתה שגם רכבים מימינה עצרו. כשהרמזור התחלף לירוק, היא לא ראתה אף אחד חוצה במעבר החציה, התחילה לנסוע, ופתאום קפץ מולה בן אדם, היא לא ראתה מאיזה כיוון והיא פגעה בו בחזית הרכב. היא עצרה אחרי המעבר וראתה זקנה שוכבת על הכביש לפני חזית הרכב שלה ולידה המטפלת שלה. הנאשמת הוסיפה כי השאירה את הרכב במקום מבלי להזיזו.

כשנשאלה במפורש אם היתה במצב נסיעה בנתיב השמאלי, השיבה: "הייתי בעצירה באור אדום, כאשר התחלף לירוק התחלתי לנסוע ופתאום ראיתי אדם מולי. בלמתי ופגעתי באדם". בהמשך, שוב נשאלה אם היא בטוחה שהיתה בעצירה לפני קו העצירה ברמזור והשיבה "כן. אני בטוחה" וכשהוטח בה שיש עד שטוען שהיתה במצב של נסיעה, השיבה "בטח ראה אותי פעם ראשונה בנסיעה אחרי שהתחלף הרמזור".

בבית המשפט הנאשמת העידה כי כשהגיעה לרמזור ליד תחנת המוניות והלוטו, הרמזור היה ירוק, מימינה וקצת לפני נסע רכב גדול בצבע לבן ובהיותם בנסיעה רצופה, קלטה "איזה שהיא תנועה מצד ימין ופשוט לא הספקתי לעשות כלום, הכל קרה די מהר אז, הרגשתי משהו, הרגשתי חבטה ובלמתי" (עמ' 49 לפרוט' בש' 21-30). הנאשמת העידה כי הודעתה נגבתה בשפה הערבית וכשעומתה (בחקירה ראשית) עם גרסתה במשטרה כי עצרה ברמזור, הסבירה שהיתה מאד נסערת וזה נכון שעצרה, אבל לא במקום של התאונה, אלא בצומת שלפני (עמ' 50 לפרוט' בש' 22-5).

בחקירה נגדית הנאשמת חזרה והסבירה כי כשאמרה בהודעתה ת/13 שעמדה ברמזור אדום, התכוונה לצומת שלפני. כן העידה שהכל "התבלבל לה בראש", היא היתה נתונה בלחץ ומאד נסערת ולמעשה התכוונה לצומת שלפני, כי היא כלל לא עצרה בצומת של התאונה, שבו הרמזור היה ירוק (מעמ' 51 לפרוט' בש' 25 עד עמ' 53 בש' 16); (עמ' 56 לפרוט' בש' 22-7). הנאשמת העידה שהיא אינה יודעת מה כתב החוקר שלה, כי היא אינה מבינה את כתב ידו והבינה שמשוה בהודעה לא תקין רק לאחר שעורך הדין שלה עבר איתה על החומר (עמ' 53 לפרוט' בש' 31-23). בהמשך העידה הנאשמת שבזמן נסיעתה לא ראתה שום הולכת רגל שעוברת את מעבר החציה, "ראיתי שהרמזור היה ירוק, ראיתי שאנחנו במצב של נסיעה, הרכב שנמצא בצד ימין המשיך בנסיעה שלו ולא היה שום סימן שמאותת לי שאני צריכה פשוט לעצור שם." (עמ' 54 לפרוט' בש' 30-28). הנאשמת העידה כי בשלב מסוים היא קלטה תנועה מימין בשבריר שניה, לא הספיקה לעשות כלום, הרגישה חבטה ובלמה (עמ' 55 לפרוט' בש' 10-1). כן העידה שנסעה לאט, אבל לא זכרה אם המקום שבו היא עומדת בתמונה מס' 13 בת/12 זה מקום התאונה (מעמ' 55 לפרוט' בש' 25 עד עמ' 56 בש' 3).

22. אם לסכם את גרסת הנאשמת, אזי אין מדובר בגרסה כי אם בגרסאות. שתי גרסאות, שונות ומנוגדות. הגרסה האחת נמסרה במשטרה ולפיה הנאשמת עצרה לפני מעבר החציה, מחמת שהאור ברמזור היה אדום ואך לאחר שהוא התחלף לירוק, היא החלה בנסיעה, לא הבחינה בהולכת הרגל ופגעה בה בחזית רכבה. הגרסה השנייה נמסרה בבית המשפט ולפיה היא כלל לא נעצרה לפני מעבר החציה, אלא היתה בנסיעה רציפה, איטית, כאשר האור ברמזור היה ירוק ובשלב מסוים הבחינה בתנועה מימין, בשבריר שניה, אבל לא הספיקה לעשות דבר ופגעה בהולכת הרגל.

לכאורה, ניתן היה לקבוע כי גרסה זו, המאוחרת, היא גרסה כבושה ולכן משקלה אפסי, אלא שאני סבורה כי לא כך הוא. ואסביר.

ראשית, גרסתה הראשונית של הנאשמת, כפי שנמסרה לשוטרת שהגיעה ראשונה לשטח (ת/1), זהה לגרסתה המאוחרת, שכן כבר אז הנאשמת מסרה שהרמזור בכיוון נסיעתה היה ירוק.

שנית, הנאשמת הסבירה כי הודעתה נגבתה שעתים לאחר התאונה, לאחר שהיא נלקחה בניידת לתחנת המשטרה וכי בעת חקירתה היא היתה מבולבלת, לחוצה, נסערה ובכתה. הבוחן לא זכר מה היה מצבה הנפשי של הנאשמת בעת גביית ההודעה (עמ' 42 לפרוט' בש' 6-1) ואני סבורה כי בנסיבות, לאחר שהיא פגעה בהולכת רגל בת 94, הדעת נותנת שהנאשמת אכן היתה מבולבלת ונסערת.

שלישית, עדותה של הנאשמת בבית המשפט נתמכת בעדויותיהם של עדי הראיה האובייקטיביים.

רביעית, גם מיקום רכבה של הנאשמת לאחר התאונה ומיקום כתם הדם על הכביש (ראו תמונות 6-8 בלוח התצלומים ת/12 ואת התרשים ת/10), מתיישבים יותר עם פגיעה בנסיעה איטית רצופה מאשר עם פגיעה לאחר עצירה.

על כן, רואה לאמץ את עדותה של הנאשמת בבית המשפט ולהעדיפה על פני הגרסה שהיא מסרה בהודעתה במשטרה.

23. לאור כל שפורט בפרק זה, בהסתמך על עדויותיהם המהימנות של אלכסנדר ושרה ועל עדותה של הנאשמת

בבית המשפט, **אני קובעת כי התאונה התרחשה כדלקמן:** הולכת הרגל, קשישה בת 94, שלוותה על ידי מטפלת, המתניה על ספסל לא רחוק ממעבר החציה, עד שהרמזור להולכי הרגל יתחלף לירוק. כשהרמזור התחלף לירוק, הולכת הרגל קמה, בעזרת מקל מצד ימין ובעזרת המטפלת משמאל, ברם עד שהיא הגיעה לשפת הכביש, הרמזור להולכי הרגל שוב התחלף לאדום. למרות זאת, ולמרות שבמקום עמד אלכסנדר, שהמתין אף הוא לרמזור ירוק, המטפלת "גררה" את הולכת הרגל והשתיים החלו לחצות את הכביש בניגוד לאור אדום ברמזור, כאשר המטפלת מאיצה בהולכת הרגל, תוך שהיא הולכת מעט לפניו ומושכת אותה בידה, מימין לשמאל ביחס לכיוון נסיעת הנאשמת. באותן נסיבות, נהגה הנאשמת בנתיב השמאלי מבין שני נתיבים, כשבנתיב הימני רכב לבן וכשהרמזור בכיוון נסיעתה דולק באור ירוק. הרכב הלבן האט, הנאשמת המשיכה בנסיעה, ופגעה בהולכת הרגל, שהספיקה לחצות כ-5 מטרים מהמעבר. הנאשמת עצרה את רכבה מיד לאחר הפגיעה, כאשר הולכת הרגל שוכבת מתחת לרכב והזיזה את רכבה לאחור, לאחר שהנוכחים במקום ביקשו ממנה לעשות כן, כדי שניתן יהיה לטפל בהולכת הרגל.

שדה הראיה של הנאשמת

24. מסקירת העדויות לעיל עולה כי הן אלכסנדר והן שרה העידו שבנתיב הימני בכיוון נסיעת הנאשמת נסע רכב לבן, שהאט את מהירות נסיעתו כשהבחין בהולכת הרגל ובמטפלת חוצות את מעבר החציה באור אדום. שרה אף היתה משוכנעת שנהג הרכב הלבן הוא עד במשפט. עדותה של המטפלת תומכת אף היא קביעה שבנתיב הימני היו כלי רכב.

25. הרכב הלבן נזכר אף בגרסת הנאשמת. כך, בהודעתה ת/13 הנאשמת מסרה שהיא לא ראתה מאיזה כיוון הולכת הרגל חצתה, כי היה רכב מצד ימין שלה, בנתיב הימני, שהחל לנסוע קצת לפניו וכך, בעדותה בבית המשפט היא העידה שכמה מטרים לפניו, מימינה, נסע רכב גדול בצבע לבן והיא היתה קרובה יותר לצד האחורי שלו (עמ' 49 לפרוט' בש' 26-28; עמ' 51 לפרוט' בש' 18-22). כשנשאלה בחקירה נגדית כיצד פגעה בהולכת הרגל, השיבה: "אני אומרת לך, היה לי אוטו גדול שנסע כמה מטרים לפני והוא היה במצב של נסיעה, אני נסעתי והייתי יותר קרובה לפה, זה מה שאני זוכרת, האוטו הזה הסתיר לי מה שקורה מימין, לא ראיתי אף אדם על מעבר החציה" (עמ' 56 לפרוט' בש' 19-22).

26. קיומו של רכב נוסף בנתיב הימני בכיוון נסיעת הנאשמת הוא נתון חיוני להגנת הנאשמת, שכן יכול ואותו רכב הסתיר את המטפלת והמנוחה מהרגע שבו הן החלו לחצות את מעבר החציה עד לרגע שבו הנאשמת הבחינה בהן לראשונה. חרף חשיבותו המכרעת של נתון זה, הבוחן לא חקר אותו. כך, הבוחן לא שאל - לא את אלכסנדר ולא את שרה - על הרכב הלבן, לא על סוגו ולא על מיקומו ולא ביקש מהם לערוך הצבעה בהקשר זה.

27. **מדו"ח הבוחן (ת/4)** עולה שהוא ערך ניסוי שדה ראיה ברכב הנאשמת ומצא כי שדה הראיה "פתוח לפניו למרחק של 50 מטר לפחות לצדי הרחוב וגם למעבר החציה במידה ואין כלי רכב בנתיבים. כשיש כלי רכב בנתיב הימני שדה ראיה מוגבל". עד כמה מוגבל? אין לדעת, כיוון שהבוחן לא ציין.

בחקירה נגדית הבוחן נשאל מדוע הוא לא ציין עד כמה מוגבל שדה הראיה כשיש רכב בנתיב הימני, והשיב: "לא ראיתי

שיש צורך להיכנס לנקודה הזו לעומק מה זה מוגבל אצלי כי נסיבות התאונה ומה שקרה הסברתי. השבתי מוגבל אבל לפי הנסיבות לא צריך להתייחס למוגבל ולשדה ראייה פה. העדים עמדו על מעבר החצייה וראו את התאונה. מה שאמרה הנהגת שהייתה במצב עמידה לפני קו העצירה והתחילה לנסוע זאת הגרסה הנכונה..." (עמ' 39 לפרוט' בש' 25-30). בהמשך הוסיף: "היא חלפה מהנתיב הימני הרכב שהיה בנתיב הימני, הולכת הרגל והמטפלת כבר חלפו אותו והוא המשיך לנסוע ... אני לא צריך להתייחס לרכב מצד ימין, היא חלפה ממנו." (עמ' 43 לפרוט' בש' 12-14 ובש' 21-22).

28. הסבריו של הבוחן לאו הסברים הם ואין בהם כדי להפחית את עצמת המחדל. חובה היה על הבוחן לברר את סוגיית הרכב הלבן בנתיב הימני עד תום ולבצע ניסוי שדה ראייה כשמימין לרכב הנאשמת רכב נוסף. העדר התייחסות לרכב הנוסף משליך באופן ישיר על הקביעה אם לנאשמת היה או לא היה שדה ראייה ביחס להולכת הרגל.

ועוד - בפרק המסקנות בדו"ח הבוחן, קבע הבוחן, בין היתר: "גרסת הנהגת וגרסת המטפלת שהחזיקה הולכת הרגל הזקנה אותה גרסה. הנהגת הייתה במצב עצירה בנתיב השמאלי לפני המעבר והחלה בנסיעה. מזה אני מסיק לא הייתה כל בעיה מבחינת שדה הראייה לנהגת כי הייתה במצב עצירה והחלה לנסוע והפגיעה הייתה עם חזית צד שמאל והולכת הרגל חלפה שלושת רבעי חזית הרכב, לכן הנהגת צריכה לראות הולכת הרגל ולא לפגוע בה". דא עקא, שלפי מכלול העדויות הנאשמת לא היתה במצב של עצירה לפני מעבר החצייה, אלא במצב של נסיעה ולכן קביעתו של הבוחן אינה רלבנטית.

29. על רקע מכלול העדויות שלפיהן מימין לנאשמת נסע רכב נוסף, שהאט את מהירות נסיעתו בהתקרבו למעבר החצייה ועל רקע עדות הנאשמת, כי היא היתה בחלק האחורי של אותו רכב, מתעצם מחדלו של הבוחן. מחדל זה מחייב, בהעדר ראיה אחרת, להניח את ההנחה שמיטיבה עם הנאשמת. היינו, יש להניח לטובת הנאשמת כי אכן נסע בנתיב הימני רכב נוסף, שהקדים אותה והסתיר לה את הולכת הרגל ואת המטפלת עד לנקודה שבה הן נגלו לה לראשונה.

אשר לשאלה אם הרכב שנסע בנתיב הימני היה גדול בנוי או קטן - משלא בוצע ניסוי שדה ראייה ביחס לכל אחת מהאפשרויות, אין לה נפקות. יתרה מזאת, הבוחן לא בדק את גובה המנוחה (גובהה אינו מצוין במסמכים הרפואיים ת/16) או את גובה המטפלת ואין זה מן הנמנע שאף הגג של רכב בינוני או קטן היה מסתיר אותן באופן שלא ניתן היה להבחין בהן.

סיכומי של פרק זה - אני קובעת כי המאשימה לא הוכיחה במידה הנדרשת בהליך הפלילי קיומו של שדה ראייה פתוח מנתיב נסיעת הנאשמת לכיוון הולכת הרגל והמטפלת מרגע ירידתן לכביש ועד לרגע שבו הן נגלו לה לראשונה.

אחריות הנאשמת לתאונה או - האם מדובר בתאונה נמנעת או בלתי נמנעת?

30. קבעתי כי הנאשמת נסעה במהירות איטית, בחסות אור ירוק ברמזור בכיוון נסיעתה וכי הולכת הרגל והמטפלת

חצו את מעבר החציה בניגוד לאור אדום ברמזור בכיוון חצייתו. אכן, אין בעובדות אלה כדי לפטור את הנאשמת באופן אוטומטי מאחריות לתאונה, שכן נהג שמתקרב למעבר חציה חב חובת זהירות מוגברת ומחויב לנקוט בכל אמצעי הזהירות שעומדים לרשותו כדי למנוע פגיעה בהולך רגל, אף אם האחרון מתרשל וחוצה את הכביש באור אדום.

השאלה הנשאלת היא - האם הנאשמת יכולה היתה למנוע את התאונה אילו הגיבה מיד כשיכולה היתה להבחין בהולכת הרגל?

31. לדידי, יש להשיב על השאלה האמורה בשלילה. אסביר.

כאמור, לא בוצע ניסוי שדה ראיה בהתאם לקיומו של רכב נוסף בנתיב הימני בכיוון נסיעת הנאשמת. אפשרות קיומו של רכב בנתיב הימני משמע הסתרת חלקו הימני של מעבר החציה מעיני הנאשמת. מכאן שאין זה מן הנמנע שהולכת הרגל, ש"נגררה" על ידי המטפלת שלה, הספיקה לחלוף על פני הרכב שנסע בנתיב הימני ונגלתה לעיני הנאשמת אך לאחר מכן.

יכולתה של הנאשמת למנוע את התאונה כשהולכת הרגל והמטפלת נגלות לראשונה לאחר שהן חולפות על פני הרכב בנתיב הימני, כלל לא נבדקה על ידי הבוחן. בחקירה נגדית ניתנה לבוחן הזדמנות לתקן את הפגם ולהשיב לשאלה, ברם הוא התחמק ממתן תשובה ולא יכול היה לחשב את החישובים הרלבנטיים, בהעדר נתונים בסיסיים, כגון: המרחק שהולכת הרגל עברה מרגע שנגלתה לעיני הנאשמת ועד לנקודת הפגיעה או מהירות רכב הנאשמת (עמ' 43 לפרוט' בש' 20-24).

32. אשר לשחזור שערך הבוחן - דו"ח הבוחן אינו כולל שחזור ובמזכר שערך הבוחן ביום 2.9.13, שנה ושלושה חודשים לאחר התאונה (ת/6), הוא ציין כי לא ניתן לשחזר את נסיבות התאונה דנן. חרף האמור, כעבור כשלושה חודשים נוספים, ביום 24.11.13, ערך הבוחן מזכר נוסף (ת/7) שבו ציין: "ע"פ מזכר מיום 2.9.13 אני משחזר התאונה". במזכר ת/7 קבע הבוחן שהמרחק מעצירת הרכב עד הפגיעה הוא 3.4 מ'; שזמן ההאצה עד הפגיעה הוא 2.15 ש'; שקצב חציית הולכת הרגל הוא מטר בשניה, קרי, זמן החציה שלה הוא 5 שניות. לסיכום הבוחן ציין: "מזה אני מסיק שהולכת הרגל הייתה בתוך מעבר החציה 2.85 מטר בעת שהנהגת החלה לחצות היא יכולה לראות אותה ולמנוע התאונה".

33. **בבית המשפט הבוחן העיד** כי הגיע למסקנה שהנאשמת אחראית לתאונה, כיוון שהנאשמת היתה צריכה לראות את הולכת הרגל, שהספיקה לחצות 5 מ' עד שנפגעה, להישאר במקומה ולתת לה להשלים את החציה. כן העיד שהרכב פגע עם חזית צד שמאל, משמע שהולכת הרגל חלפה מלפני חזית הרכב והנאשמת היתה צריכה לראות אותה אפילו לפני הפגיעה (עמ' 36 לפרוט' בש' 17-6). הבוחן הוסיף כי הנאשמת אמרה שאחרי שהיא עצרה, היא ראתה את הולכת הרגל נופלת לפני חזית רכבה ומכאן הסיק שהנאשמת פגעה בה והמשיכה כ-40 ס"מ לאחר המעבר. הבוחן העיד: "אדם שחוצה חולף מול חזית הרכב פוגעים בו בחזית צד שמאל, צריך לראות אותו. חוץ מזה צריך לראות אותה גם לפני הפגיעה כי אמרתי ויש שיחזור, שהיא הספיקה לחצות באור ירוק להולכי רגל 2.85 מ'" (עמ' 36 לפרוט' בש' 17-22).

מספר הערות בנוגע לשחזור - ראשית, אני תממה כיצד זה מלכתחילה לא בוצע שחזור של תאונה כה קשה בסמוך למועד התרחשותה. תמיהה גדולה אף יותר עולה לנוכח הפער בין קביעת הבוחן בת/6, כי לא ניתן לשחזר את נסיבות התאונה, ובין השחזור שהוא עורך בת/7, לכאורה על בסיס האמור בת/6. כפי שצוין לעיל, בחקירה נגדית הבוחן לא ידע להסביר מדוע הוא לא ערך שחזור מלכתחילה, כיצד זה לאחר 3 חודשים מיום שהוא קבע שלא ניתן לשחזר את נסיבות התאונה הוא שינה את דעתו ולא ידע לומר על מה הוא התבסס בחישוביו.

שנית, חלק מקביעותיו של הבוחן אינן מתיישבות עם מכלול העדויות בתיק. כך למשל, קצב חציית הולכת הרגל, שנקבע כקצב רגיל, בעוד מהעדויות עולה כי הוא לא היה רגיל, שכן המטפלת גררה את הולכת הרגל. יתרה מזאת, קצב מהירות חציית מעבר החציה על ידי הולכת הרגל הוא בגדר השערה בלבד. ברי כי ככל שמהירות הולכת הרגל גבוהה יותר, משך השהות שלה על מעבר החציה קצר יותר ובהתאם הזמן שעמד לרשות הנאשמת לפעול למניעת התאונה קצר יותר. הדעת נותנת, כי מי שחוצה את הכביש באור אדום, אל מול תנועה מתקרבת, אינו הולך הליכה רגילה. לכן יש לקבוע לטובת הנאשמת כי הולכת הרגל, שנגררה על ידי המטפלת, הלכה הליכה שאינה רגילה לגילה.

שלישית, חישוביו של הבוחן בת/7 מתייחסים למרחק החציה של הולכת הרגל מהמדרכה ועד נקודת הפגיעה ולא למרחק החציה מהרגע שבו הנאשמת יכולה היתה להבחין לראשונה בהולכת הרגל או במטפלת לאחר שהן חלפו את מלוא רוחב הרכב בנתיב הימני.

רביעית, הבוחן התבסס על הנחות שלאחר שמיעת הראיות הוכחו כלא נכונות (ההנחה כי הנאשמת היתה בעצירה לפני מעבר החציה וההנחה שהולכת הרגל החלה לחצות בחסות אור ירוק).

מכאן שאין לשחזור שערך הבוחן נפקות.

בהעדר נתונים בסיסיים, כגון: מהירות נסיעת הנאשמת; מקדם החיכוך במקום התאונה; זמן תגובת הנאשמת; קצב החציה של הולכת הרגל; המרחק שאותו עברה הולכת הרגל מרגע שהיא חלפה את הרכב בנתיב הימני ועד הפגיעה בה - לא ניתן לבצע שחזור של התאונה.

מעבר לנדרש אצ"ן, כי בהעדר אותם נתונים בסיסיים, לא ניתן לסתור גם את קביעות מומחה ההגנה, מר עמיחי נחמן, בחוות הדעת נ/2 ואת מסקנתו כי מדובר בתאונה בלתי נמנעת.

34. סיכומי של פרק זה - המאשימה לא הוכיחה כי שדה הראיה של הנאשמת ביחס להולכת הרגל היה פתוח ולא הוכיחה כי מרגע שהולכת הרגל נגלתה לעיניה לראשונה, היה לנאשמת די זמן כדי להגיב, לעצור, ולמנוע את התאונה. ב"כ המאשימה חקרה את מומחה ההגנה חקירה ממושכת והלינה על אופן ביצוע ניסוי שדה הראיה שהוא ערך. דומה כי ב"כ המאשימה שכחה, כי נטל הראיה מוטל על כתפיה ולא על כתפי הנאשם. הבוחן מטעמה הוא שאמור היה לבצע ניסוי שדה ראיה, בהתבסס על כלל העדויות בתיק. הוא שאמור היה לאסוף ממצאים ולחשב חישובים כדי לבצע שחזור בסמוך לקרות התאונה. הוא שאמור היה לגבות את עדותה של המנוחה בהזדמנות הראשונה. דא עקא, שהבוחן לא עשה דבר מכל אלה, אלא הסתפק בהשערת השערות או בקביעת קביעות שהתעלמו ממכלול העדויות בתיק ולאחר שמיעת הראיות כולן, הוכחו כלא נכונות.

סוף דבר

35. הלכה היא כי מטרתה של החקירה המשטרית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו. לכן נקבע כי מחדלי חקירה אין בהם כשלעצמם כדי להביא לזיכוי של נאשם, אם חרף מחדלי החקירה הונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו בעבירות שיוחסו לו (ע"פ 2840/17 **נתנאל ניאזוב נ' מדינת ישראל** (4.9.18)).

אלא שבענייננו אני סבורה כי קיימים מחדלים מהותיים. אותם מחדלים - אי חקירת המנוחה בהזדמנות הראשונה, התעלמות מעדויות של עדי ראייה אובייקטיביים ואי ביצוע ניסוי שדה ראייה או שחזור בהתאם לאותן עדויות - אייבו את יכולתה של התביעה להרים את הנטל המוטל עליה בהליך פלילי ולהוכיח, מעבר לספר סביר, כי הנאשמת יכולה היתה לראות את הולכת הרגל, להגיב בזמן ולמנוע את התאונה. מילים אחרות, לא שוכנעתי כי מדובר בתאונה נמנעת או כי הנאשמת היא שאחראית לה.

על כן, אני **מזכה** את הנאשמת מהעבירות שיוחסו לה בכתב האישום, וזאת מחמת הספק.

זכות ערעור תוך 45 יום.

**ניתנה והודעה היום י"ז שבט תש"פ,
12/02/2020 במעמד הנוכחים.
טל תדמור-זמיר, שופטת, סגנית
הנשיא**

הוקלדעלדירוזיןעייש